

Tietosuojaseloste Kuopion luonnontieteellisen museon kokoelmatietojen käsittelystä kokoelmissa, KOTKA–kokoelmahallintajärjestelmässä ja Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelussa**Seloste henkilötietojen käsittelytoimista ja rekisteröidyn oikeuksista EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679)**

1 Rekisterin nimi	Kuopion luonnontieteellisen museon luonnontieteelliset kokoelmat (Museo) KOTKA–kokoelmahallintajärjestelmä (KOTKA) Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelu (Lajitietokeskus)
2 Rekisterinpitäjä	Kuopion kaupunki (0171450-7)
3 Rekisteriasioista vastaava henkilö (rekisterinpitäjän edustaja)	Museonjohtaja Pertti Renvall Kuopion luonnontieteellinen museo Myhkyrinkatu 22, 70100 KUOPIO
4 Yhteyshenkilöt rekisteriasioissa	Intendentti Jukka Kettunen/ Eläintieteelliset kokoelmatiedot, muut kokoelmat Intendentti Outi Vainio/ Kasvi- ja sienitieteelliset kokoelmatiedot Toimistosihteerä Helena Saarelainen / Arkisto
5 Organisaation nimittämä tietosuojavastaava	31.5.2018 saakka Seppo Ruotsalainen, 1.6.2018 alkaen Merja Merikoski etunimi.sukunimi@kuopio.fi Seppo Ruotsalainen: 044 7182867 Merja Merikoski: 044 7182854

6 Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja käsittelyn oikeusperuste	Museo tallentaa toiminta-ajatuksensa ja tehtäviensä mukaisesti luonnontieteellisiä näytteitä (ja näytteisiin mahdollisesti liittyviä muita luontohavaintoja) ja valokuvadokumentteja kokoelmiinsa sekä ylläpitää käsikirjastoa sekä Museon historiaan ja toimintaan liittyvää arkistoa. Kokoelmia kartutetaan, ylläpidetään ja näytteitä säilytetään museaalisista syistä, laji- ym. esiintymien tai -löytöjen dokumentointitarkoituksessa ja mm. todisteena eliölajien esiintymistä tietyllä maantieteellisellä alueella. Näytteitä kerätään ja säilytetään myös tutkimusaineistojen todisteenä. Museon kokoelmat ovat yleisen museokäytännön mukaisesti Museon henkilökunnan, valvotusti ja erikseen sovitusti muiden museoiden, tutkimuslaitosten, tutkijoiden ja viranomaisten sekä rajatusti harrastajien käytössä. Näytetiedon käsittely perustuu näytteen kerääjän, omistajan tai hallinnoijan (lahjoittajan) antamaan lupaan tallentaa, käyttää tai luovuttaa näytteeseen liittyviä tietoja. Museon henkilöstö käyttää Museon ja Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti KOTKAa kokoelmien luettelointiin, hallintaan, kokoelmatiedon (näytteet, näytteiden etikettitiedot, mahdolliset valokuvat näytteistä) jakamiseksi sekä kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttämiseksi. KOTKAan tallennetut näytetiedot ovat selattavissa ja hyödynnettävissä Suomen Lajitietokeskuksen ylläpitämän verkkopalvelun (LAJI.FI-portaali) kautta. Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelujen tietosuojaseloste on julkaistu verkkopalvelun kotisivuilla osoitteessa https://laji.fi/about/713. KOTKA ja Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelu käsittelevät henkilötietoa täydentävänä osana museon kokoelmien näyte- ja lajitietoja. Museon kokoelmanäytteiden sisältämiä henkilötietoja (ks. yllä) käytetään dokumentointi-, tutkimus-, opetus- ja viranomaistoiminnan tarkoituksiin, sekä rajoitetusti harrastustarkoituksiin. Museo ylläpitää lisäksi omaa manuaalista arkistoa museo-objekttilahjoitusten (esim. yksityinen perhoskokoelma) vastaanottolomakkeista. Vastaanottolomakkeita säilytetään dokumentteina lahjoitettujen museo-objektien omistus- ja hallintaoikeuksien siirtymisestä Museolle. Vastaanottolomakkeiden yhteystietoja säilytetään ja käytetään vain mahdollisen Museon oman lahjoitusta koskevan lisäyhteydenoton tarvetta (ilmennyt lahjoituksen alkuperän tai vastaava selvitystarve tai lahjoitusta koskevan kiitoskirjeen postitus) varten. Museo-objektien vastaanottolomakearkiston sisältämien henkilötietojen käsittely perustuu museo-objektin lahjoittajan tai hallinnoijan antamaan lupaan tallentaa tai käyttää luovuttamia tietoja yllämainittuun tarkoitukseen.
--	---

	Henkilötietoja ylläpidetään museonäyte- ja luontohavaintotietojen osalta, koska niiden merkittävyys on suoraan sidoksissa niiden luotettavuuden arviointimahdollisuuteen: - museonäytteen tai lajihavainnon arvo on vähäinen ilman näytteen kerääjän tai havainnon tekijän nimeä ja sijaintitietoja tai tiedon omistajan tai haltijan organisaation yhteystietoja - henkilötieto (näytteen kerääjän tai havainnon tekijän nimi) on usein välttämätön edellytys tiedon tarkastamiseksi ja validoimiseksi Henkilötietojen käsittelyn oikeuttavina perusteina ovat EU:n tietosuojasetuksen 6 artiklan luettelemat perusteet (1 c-kohta: käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. 1 e-kohta: käsittely on tarpeen rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi). Henkilön tietojen käsitteleminen tai rekisteriin liittäminen voi tapahtua suostumuksen tai sopimuksen perusteella. Se voi olla tarpeen myös yleisen edun nojalla – näin etenkin kulttuuriperintöaineiston osalta, jolloin henkilötietoja sisältävät dokumentit karttavat esim. yleistä etua palvelevan museon tai arkiston kokoelmiin.
7 Rekisterin tietosisältö	Museonäytteeseen, siihen mahdollisesti liitettyyn muuhun luontohavaintotietoon tai valokuvadokumenttiin liitettäviä henkilötietoja ovat - museonäytteen kerääjän nimi (vähintään sukunimi) tai kerääjien ja valokuvaajan nimi (jos muu kuin kerääjä) - lajihavainnon tekijän nimi (jos muu kuin kerääjä) - mahdollinen näytteen lajimäärittäjän tai näytteen tutkineen tutkijan (jos muu kuin kerääjä) ja tämän edustaman luonnontieteellisen museon tai muun tutkimuslaitoksen nimi - museonäytteeseen liittyvät kerääjän (tai näytteen lahjoittajan/hallinnoijan) luovuttamat näytteen sijaintitiedot (näytteen etikettiin kirjattu näytteen löytöpaikka ja -aika) Tietoja käytetään dokumentointi-, tutkimus- ja viranomaistoiminnan taroituksiin, sekä rajoitetusti opetus- ja harrastustaroituksiin. Lajitietokeskuksen verkkopalvelun käytön yhteydessä rekisteröityvät palvelun käyttäjän henkilötiedot on julkaistu Lajitietokeskuksen verkkopalvelun kotisivujen tietoturvaselosteessa. Museon manuaalisessa museo-objektien (esim. yksityinen perhoskokoelma) vastaanottolomakearkistossa säilytettäviä henkilötietoja ovat - museo-objektin lahjoittajan nimi - museo-objektin lahjoittajan luovutuksen yhteydessä vapaaehtoisesti annettu yhteystieto (postiosoite tai sähköpostiosoite)

8 Henkilötietojen säännön- mukaiset luovutukset	Museon kokoelmat ovat yleisen museokäytännön ja Museon tehtävien mukaisesti museon henkilökunnan sekä valvotusti muiden museoiden, tutkimuslaitosten, tutkijoiden ja viranomaisten sekä rajatusti harrastajien käytössä. Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelujen tietosuojaseloste on julkaistu osoitteessa https://laji.fi/about/713. Lajitietokeskuksen tietosisältö on lähtökohtaisesti avointa dataa, joka näkyy Lajitietokeskuksen www-sivuilla sekä rajapintojen kautta. Henkilötiedoista Lajitietokeskus julkistaa näytteen kerääjän tai havaitsijan nimen (vähintään sukunimen) sekä näytteeseen tai lajihavaintoon liittyvä sijaintitiedon. Verkkopalvelun käyttäjä voi havaintokohtaisesti salata tai karkeistaa nämä tiedot. Tärkein ohjaava lainsäädäntö Lajitietokeskuksen kautta jaettavien tietojen karkeistamiselle tai salaukselle on laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta eli julkisuuslaki (21.5.1999/621), 24 § Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat, 14) asiakirjat, jotka sisältävät tietoja uhanalaisista eläin- tai kasvilajeista tai arvokkaiden luonnonalueiden suojelusta, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi kysymyksessä olevan eläin- tai kasvilajin tai alueen suojelun. Tämän vuoksi Lajitietokeskus on rajoittanut sensitiviisen lajitiedon selailuoikeutta on tiettyjen rauhoitettujen ja uhanalaisten tai harvinaisten eliölajien sijaintitietoja karkeistamalla. Lisätietoja sensitiivisen lajitiedon käsittelystä Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelussa on julkaistu osoitteessa https://laji.fi/about/709. Julkastamisen ohella Lajitietokeskuksen tarkkaa dataa näkevät ja käsittelevät Lajitietokeskuksen lisäksi sen viranomaistehtäviä tekevät yhteistyökumppanit. Nämä ovat kaikki suomalaisia organisaatioita, jotka käsittelevät Lajitietokeskuksen havaintodataa tiettyjä viranomaistehtäviä varten. Sikäli kun näyte- tai havaintodataan liittyy henkilötietoja, nämä jaetaan myös kyseisen tahon kanssa. Jaettavat henkilötiedot museonäytteiden osalta ovat näytteen kerääjän nimi, mahdollinen näytteen lajimäärittäjän nimi sekä museonäytteen etikettiin kirjatut sijaintitiedot (näytteen löytöaika- ja paikkatieto). Lajitiedon tutkimuskäyttöä varten Lajitietokeskus voi jakaa tarkkaa dataa suomalaisille tutkimusyhteistyökumppaneilleen. Jaettava data on havainto- tai esiintymädataa, johon voi liittyä henkilötietoja. Jaettavat henkilötiedot ovat Museon museonäytetietojen osalta näytteen kerääjä, mahdollinen näytteen lajimäärittäjä sekä näytteen etiketin sijaintitiedot (näytteen keruun aika- ja paikkatieto). Lajitietokeskukseen tallennetusta julkisesta datasta on mahdollista tehdä julkaisuja. Julkaisuun voi kuulua museonäyte- ja havaintoaineiston osalta
--	--

	näytteen kerääjän nimi (mikäli havaitsija ei ole kieltänyt) ja näytteen etiketin sijaintitiedot (näytteen keruun aika- ja paikkatieto). Henkilötietoja ei siirretä tai luovuteta EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle, lukuun ottamatta niitä henkilötietoja (kerääjän nimi, näytteeseen tai havaintoon liittyvät kerääjän luovuttamat sijaintitiedot), jotka ovat julkisesti näkyvissä internetissä. Museon manuaalisessa museo-objektien vastaanottolomakearkistossa säilytettäviä henkilötietoja ei luovuteta Museon ulkopuolelle ja ne ovat vain museon vakinaisen henkilökunnan käytettävissä. Rekisteröidyllä on henkilörekisterilain (Henkilötietolaki 523/1999, 10§) mukainen oikeus tarkistaa, mitä häntä koskevia tietoja on rekisterissä. Museon kokoelmissa ja arkistoissa olevia henkilötietoja ei käytetä eikä luovuteta suoramarkkinointiin, markkina- ja mielipidetutkimuksiin, henkilömatrikkeleihin eikä sukututkimuksiin. Lajitietokeskuksen henkilötietoja ei käytetä eikä luovuteta käytettäväksi suoramainontaa, etämyyntiä ja muuta suoramarkkinointia eikä markkina- ja mielipidetutkimusta eikä henkilömatrikkelia ja sukututkimusta varten, ellei käyttäjä ole itse antanut tähän lupaa.
9 Tietojen säilytysajat	Museoiden toimintaperiaatteiden mukaisesti kulttuuriperintöä, mm. museokokoelmia ja niihin liittyviä tietoja pyritään säilyttämään ikuisesti, jotta säilytysaika on pysyvästi.
10 Henkilötietojen tietolähteet	Rekisteröidyltä itseltään, näytteen tai muun museo-objektin omistajalta tai hallinnoijalta kirjallisesti tai sähköisesti saatu tieto.
11 Rekisterin ylläpitojärjestelmät ja suojauksen periaatteet	SÄHKÖISET YLLÄPITOJÄRJESTELMÄT Museolla ei ole omaa sähköistä kokoelma- ja lajitietojen ylläpitojärjestelmää. Museon henkilöstö käyttää Museon ja Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti KOTKAA kokoelmien luettelointiin, hallintaan, kokoelmatiedon (näytteiden laji-, ja etikettitiedot, mahdolliset valo- tai digikuvat näytteistä) jakamiseksi sekä kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttämiseksi. Kotka on Suomen Lajitietokeskuksessa rakennettava luonnontieteellisten näyteko-

	koelmien hallintajärjestelmä kaikkien eliöryhmille näytteille, kudosnäytteille, fossiileille sekä kasvitieteellisten puutarhojen kokoelmille. KOT-KAan tallennetut näytetiedot ovat selattavissa ja hyödynnettävissä KOT-KAn ja Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelun kautta. Suomen Lajitietokeskuksen ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Helsingin yliopiston Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus osana Suomen ympäristökeskuksen Envibase-hankekokonaisuutta. Lajitietokeskusta kehitetään yhteistyössä eri ympäristö- ja luonnonvarahallinnon organisaatioiden, luonnontieteellisten museoiden sekä kansalaistieteen toimijoiden kanssa. Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelujen tietosuojaseloste on julkaistu osoitteessa https://laji.fi/about/713. MANUAALINEN AINEISTO Kokoelmia ja siihen liittyviä manuaalisia aineistoja säilytetään Museon kokoelmatiloissa lukituissa tiloissa. Tilat on valvottu liikkeenilmaisimien ja Museon aukioloaikoina tilat ovat henkilökunnan valvonnassa. TIETOJEN SUOJAUKSEN PERIAATTEET A. Sähköinen aineisto Suomen Lajitietokeskuksen verkkopalvelujen tietosuojaseloste on julkaistu osoitteessa https://laji.fi/about/713. Suomen Lajitietokeskuksen rekisteriin tallennettuihin henkilötietoihin on pääsy vain rekisterinpitäjän valtuuttamalla nimetyillä ylläpitäjillä. Lajitietokeskuksen organisaatiokumppaneiden henkilökunnan osalta ylläpitäjiin kuuluvat organisaatioiden nimittämät vastuhenkilöt. Nämä vastuhenkilöt pääsevät näkemään, sekä rooli- ja organisaatietiedon osalta muokkaamaan, omaan organisaatioonsa kuuluvien Lajitietokeskuksen käyttäjien henkilötietoja. Kaikki henkilörekisterin käyttö lokitetaan. Henkilötietoja kuljettava verkkoliikenne on suojattu salatuilla protokollilla. Tietoverkko ja ATK-laitteet, joilla rekisteri sijaitsee, on suojattu palomuurilla ja muilla teknisillä toimenpiteillä. ATK-laitteet sijaitsevat lukitussa ja valvotussa tilassa.
12 Tietojen tarkastusoikeus (EU:n yleisen tietosuojasetuksen artikla 15, henkilötietolaki 26 – 28 §)	Rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä vahvistus siitä, että häntä koskevia henkilötietoja käsitellään tai että niitä ei käsitellä. Rekisterinpitäjän on toimitettava pyynnöstä jäljennös käsiteltävistä henkilötiedoista. Jos rekisteröity pyytää useampia jäljennöksiä, rekisterinpitäjä voi periä niistä hallinnollisiin kustannuksiin perustuvan kohtuul-

	lisen maksun. Rekisterinpitäjän on toimitettava tiedot ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Määräaikaa voidaan tarvittaessa jatkaa enintään kahdella kuukaudella ottaen huomioon pyyntöjen monimutkaisuus ja määrä. Rekisterinpitäjän on ilmoitettava rekisteröidylle tällaisesta mahdollisesta jatkamisesta kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä viivästymisen syyt. Jos rekisterinpitäjä ei toteuta toimenpiteitä rekisteröidyn pyynnön perusteella, rekisterinpitäjän on ilmoitettava viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta rekisteröidylle syyt siihen ja kerrottava mahdollisuudesta tehdä valitus valvontaviranomaiselle ja käyttää muita oikeussuojakeinoja. Omien tietojen saanti pyynnön perusteella sekä EUn yleisen tietosuoja-asetuksen 13 ja 14 artiklan nojalla toimitetut tiedot ja kaikki 15–22 ja 34 artiklaan perustuvat tiedot ja toimenpiteet ovat maksuttomia. Jos rekisteröidyn pyynnot ovat ilmeisen perusteettomia tai kohtuuttomia, erityisesti jos niitä esitetään toistuvasti, rekisterinpitäjä voi joko a) periä kohtuullisen maksun ottaen huomioon tietojen tai viestien toimittamisesta tai pyydetyn toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset; tai b) kieltäytyä suorittamasta pyydettyä toimea. Näissä tapauksissa rekisterinpitäjän on osoitettava pyynnön ilmeinen perusteettomuus tai kohtuuttomuus. Tietopyyntö osoitetaan rekisterin yhteyshenkilölle.
13 Oikeus tiedon oikaisemiseen (EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artikla 16, henkilötietolaki 29 §)	Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että rekisterinpitäjä oikaisee ilman aiheetonta viivytystä rekisteröityä koskevat epätarkat ja virheelliset henkilötiedot. Puutteelliset tiedot rekisteröidyllä on oikeus saada täydennetyiksi, muun muassa toimittamalla lisäselvitystä. Se, onko tiedoissa puutteellisuuksia, ratkaistaan ottamalla huomioon rekisterin henkilötietojen käsittelyn tarkoitus. Jollei rekisterinpitäjä hyväksy rekisteröidyn vaatimusta tiedon oikaisemista, hänen on annettava asiasta kirjallinen todistus. Todistuksessa on mainittava myös ne syyt, joiden vuoksi vaatimusta ei ole hyväksytty ja kerrottava mahdollisuudesta tehdä valitus valvontaviranomaiselle ja käyttää muita oikeussuojakeinoja. Tieto- tai oikaisupyyntö osoitetaan rekisterin yhteyshenkilölle ja lähete-

	tään sähköpostilla osoitteella kirjaamo(at)kuopio.fi, kirjeenä osoitteella PL 228, 70101 KUOPIO tai toimitetaan Kaupunginkansliaan, käyntiosoite Tulliportinkatu 31.
14 Muut mahdolliset oikeudet (EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artikla 77)	Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, jos rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä rikotaan tätä asetusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita hallinnollisia muutoksenhakekeinoja tai oikeussuojakeinoja.

Asiakirja on allekirjoitettu koneellisesti Kuopion kaupungin asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.